

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της
Επαγγελματικής Κατάρτισης

EL

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Cedefop

Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής
συνεργασίας στην
επαγγελματική κατάρτιση
με την παροχή στοιχείων και
εμπειρογνωμοσύνης

2009-2011

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Cedefop 2009-2011

Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής
συνεργασίας στην επαγγελματική κατάρτιση
με την παροχή στοιχείων και
εμπειρογνωμοσύνης

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το Διαδίκτυο μέσω του εξυπηρετητή Europa (<http://europa.eu>).

Βιβλιογραφικό δελτίο υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2009

ISBN 978-92-896-0562-5

ISSN 1831-1962

© Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης, 2009
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Design by Rooster Design, Greece

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης
(Cedefop) είναι το κέντρο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την
επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Παρέχουμε πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τα συστήματα,
τις πολιτικές, την έρευνα και την πράξη στο χώρο
της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το Cedefop ιδρύθηκε το 1975 με τον κανονισμό (ΕΟΚ)
αριθ. 337/75 του Συμβουλίου.

Ευρώπης 123, 570 01 Θεσσαλονίκη/Thessaloniki, ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Ταχυδρομική διεύθυνση/Postal address:

Τ.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη/Thessaloniki, ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ./Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020

E-mail: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu

Aviana Bulgarelli, Διευθύντρια

Christian Lettmayr, Αναπληρωτής Διευθυντής

Juan Menéndez-Valdés,

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

περ

Ιεχόμένα

Περιεχόμενα

Αποστολή του Cedefop	2
Πολιτικό και επιχειρησιακό πλαίσιο	4
Στρατηγικοί στόχοι του Cedefop για την περίοδο 2009-2011	11
Προτεραιότητες για την περίοδο 2009-2011	12
Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων	22

Αποστολή του Cedefop

ΥΠΟΣΤΗ

«Αποστολή μας αποτελεί η υποστήριξη... της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ ...»

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες των ατόμων βρίσκονται στον πυρήνα των οικονομικών και κοινωνικών υποδομών της Ευρώπης. Αποτελούν βασική ⁽¹⁾ κινητήρια δύναμη για την εξέλιξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση μαζί με την έρευνα και την ανάπτυξη, τα έργα υποδομής και τις περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), ως βασικός πυλώνας της διά βίου μάθησης, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια της Ευρώπης να επαναπροσδιορίσει τη θέση της στην παγκόσμια οικονομία και να ανταποκριθεί στις μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει.

Το Cedefop είναι το Κέντρο για την ΕΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την περίοδο 2009-2011, αποστολή του Cedefop αποτελεί η στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων στην ανάπτυξη και την υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ με τους εξής τρόπους:

- (α) τη διεξαγωγή ενδεδειγμένων εφαρμοσμένων ερευνών και συγκριτικών αναλύσεων όσον αφορά τα ζητήματα, τις τάσεις και τις προκλήσεις της ΕΕΚ·
- (β) την παροχή ανεξάρτητης ευρωπαϊκής προοπτικής βασισμένης στην εμπειρογνωμοσύνη, και την ανάπτυξη και ενθάρρυνση ευρωπαϊκών προσεγγίσεων, αρχών και εργαλείων για τη βελτίωση της ΕΕΚ και την επίτευξη των κοινών στόχων·
- (γ) τη συμβολή του Οργανισμού ως μοναδικού φόρουμ στη συνένωση διαφορετικών συμφερόντων ΕΕΚ των φορέων χάραξης πολιτικής, των κοινωνικών εταίρων, των ερευνητών και των επαγγελματιών του κλάδου για την ενθάρρυνση της αμοιβαίας μάθησης και για να συζητηθούν προτάσεις για την πολιτική και την έρευνα·

⁽¹⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2007 για την εκπαίδευση και κατάρτιση ως βασική κινητήρια δύναμη της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, C 300, 12.12.2007.

στήριξη της ευρωπαϊκής ΕΕΚ για την πολιτικής

(δ) την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση του τρόπου εξέλιξης της ΕΕΚ, του ρόλου της στη διά βίου μάθηση και της συμβολής της σε άλλες πολιτικές.

Το Cedefop εκπληρώνει την αποστολή του μέσω του ρόλου και των καθηκόντων που καθορίζονται στον ιδρυτικό κανονισμό του ⁽²⁾. Αξιοποιεί τις γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη του για την παρακολούθηση και την παροχή συμβουλών σχετικά με τις πολιτικές ΕΕΚ και τα ευρωπαϊκά εργαλεία για τη στήριξη της υλοποίησης και της βελτίωσης των πολιτικών. Το Cedefop παρέχει επίσης πληροφόρηση μέσω του δικτυακού του τόπου, δημοσιεύσεων, δικτύων, επισκέψεων μελέτης, και των συνεδρίων και σεμιναρίων του.

⁽²⁾ Κανονισμός του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 1975 περί δημιουργίας Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) ΕΟΚ αριθ. 337/75, *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αριθ. L39, της 13.2.1975, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό του Συμβουλίου ΕΚ αριθ. 2051/2004.

Πολιτικό και επιχειρησιακό πλαίσιο

«Η εκπαίδευση και η κατάρτιση... αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης και της ευημερίας των πολιτών της». ⁽³⁾

Ευρωπαϊκή πολιτική για την ΕΕΚ – ένα έργο εν εξελίξει

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φορείς χάραξης πολιτικής για την ΕΕΚ κλιμακώνονται. Η πρόγνωση του Cedefop όσον αφορά τις ανάγκες σε επαγγελματικές ικανότητες είναι ότι έως το 2015 περίπου το 30 % των θέσεων απασχόλησης στην Ευρώπη ⁽⁴⁾ θα απαιτεί το ανώτατο επίπεδο προσόντων (πτυχιακούς και μεταπτυχιακούς τίτλους, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματικών προσόντων) και το 50 % θα απαιτεί μέσο επίπεδο προσόντων (επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως επαγγελματικά προσόντα). Μόνο το 20 % των θέσεων απασχόλησης δεν θα απαιτεί κανένα προσόν ή θα απαιτεί ελάχιστα τυπικά προσόντα. Ο τομέας υπηρεσιών θα δημιουργήσει πολλές από τις νέες θέσεις απασχόλησης. Αναμένεται πτώση της

⁽³⁾ Βλ. υποσημείωση 1.

⁽⁴⁾ Cedefop. *Future skill needs in Europe – Medium-term forecast*. (Cedefop. Μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες στην Ευρώπη – Μεσοπρόθεσμες προβλέψεις). Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων, 2008. Η μελέτη κάλυψε 25 κράτη μέλη της ΕΕ (με εξαίρεση τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία) καθώς και τη Νορβηγία και την Ελβετία.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ και ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΙΣΤΙΟ

απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, οι οποίοι όμως θα εξακολουθούν να είναι σημαντικοί για την οικονομία και να αποτελούν βασική πηγή θέσεων απασχόλησης που απαιτούν νέες δεξιότητες για την αντιμετώπιση των τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών και του ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Η δημιουργία θέσεων απασχόλησης θα ενισχυθεί με τη συνταξιοδότηση των ατόμων, όμως οι θέσεις αυτές ενδέχεται να μην καταληφθούν, καθώς λιγότεροι νέοι εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Η εργασιακή πόλωση αυξάνεται, διότι πολλές από τις νέες θέσεις απασχόλησης βρίσκονται στα «άκρα» της αγοράς εργασίας και είτε απαιτούν υψηλό βαθμό δεξιοτήτας και αυτονομίας, είτε αφορούν εργασίες ρουτίνας υπό χαμηλό μισθολογικό καθεστώς και κακές εργασιακές συνθήκες. Οι ελλείψεις σε θέσεις απασχόλησης υψηλού επιπέδου ικανοτήτων καθώς και η ενδεχομένως υπερβολική κατοχή προσόντων σε άλλες θέσεις απασχόλησης απαιτούν κατάλληλο πολιτικό χειρισμό. Αυτές και άλλες εξελίξεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε αυξανόμενη απόκλιση

μεταξύ των απαιτούμενων και των διαθέσιμων επαγγελματικών ικανοτήτων.

Το ενδεχόμενο αυτό τονίζει την αναγκαιότητα να αριστεύουμε σε όλους τους τομείς της ΕΕΚ. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται δεξιότητες προκειμένου να ανταγωνιστούν, να ερευνήσουν, να καινοτομήσουν και να αναπτυχθούν. Οι εργαζόμενοι οφείλουν να επικαιροποιούν συνεχώς τις ικανότητές τους κατά τη διάρκεια του χρόνου απασχόλησης, ο οποίος συνεχώς αυξάνεται. Οι δεξιότητες στις ΤΠΕ απαιτούνται ακόμη και σε θέσεις ανειδίκευτης απασχόλησης και μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο σε μεγάλες αλλά και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι διασυννοριακές οικονομικές δραστηριότητες και η γεωγραφική κινητικότητα ενισχύουν την αναγκαιότητα εδραίωσης βασικών δεξιοτήτων όπως οι οργανωτικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν και τη γνώση ξένων γλωσσών.

Η ΕΕΚ αποτελεί τη βάση υψηλής απόδοσης και ποιότητας στην επαγγελματική ζωή ενός εργατικού δυναμικού, που ολοένα και διαφοροποιείται. Εκτός από το να καταρτίζει

άτομα για συγκεκριμένες θέσεις απασχόλησης ή επαγγέλματα, η ΕΕΚ παρέχει βασικές δεξιότητες, που σχετίζονται με την εργασία, την καινοτομία και την περαιτέρω μάθηση. Η ΕΕΚ είναι απαραίτητη για την προσωπική εξέλιξη πέρα από το χώρο εργασίας: στηρίζει άλλες όψεις της ζωής των ατόμων καθώς και την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά. Η ΕΕΚ παρουσιάζει μεγάλη ευελιξία και πραγματοποιείται ολοένα και περισσότερο σε διαφορετικά επίπεδα της εκπαίδευσης και υπό διαφορετικές μορφές, κυρίως στο χώρο εργασίας. Με τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ του εκπαιδευτικού και εργασιακού περιβάλλοντος, η ΕΕΚ αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του συνόλου των στρατηγικών για τη διά βίου μάθηση. Η εκπαίδευση των ενηλίκων είναι σε μεγάλο βαθμό επαγγελματική και η ΕΕΚ αποτελεί βασικό συστατικό της «ευελιξίας με ασφάλεια», που στόχο έχει το συνδυασμό ευέλικτων αγορών εργασίας με υψηλά επίπεδα εργασιακής ασφάλειας. Επιπλέον, πολλά ενεργά μέτρα που αφορούν την αγορά εργασίας αξιοποιούν την ΕΕΚ για την ενσωμάτωση των ατόμων που εγκατέλειψαν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση και πολλών ατόμων που έχουν

περιθωριοποιηθεί από την κοινωνία. Με την επικύρωση της προηγούμενης μάθησης, η ΕΕΚ μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες ατόμων με μεταναστευτικό παρελθόν. Η σημασία της αριστείας στην ΕΕΚ ως μέρος της διά βίου και καθολικής μάθησης έγκειται επίσης στη στήριξη που παρέχει σε άλλες πολιτικές, όπως η επιχειρησιακή απόδοση, η ανταγωνιστικότητα, η έρευνα και η καινοτομία, καθώς και στον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει στην πολιτική της απασχόλησης και την κοινωνική πολιτική.

Η ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι ευρωπαϊκοί κοινωνικοί εταίροι⁽⁵⁾ έχουν θέσει ως στόχο τη βελτίωση της ΕΕΚ της Ευρώπης, ώστε να αποτελεί την καλύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο. Με την υποστήριξη της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ στο πρόγραμμα εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010» και στη διαδικασία της Κοπεγχάγης, συνεργάζονται πιο στενά από ποτέ για τον εκσυγχρονισμό της ΕΕΚ και τη δημιουργία

⁽⁵⁾ Business Europe, CEEP, ETUC, UPAME. *Key challenges facing European labour markets. A joint analysis of European social partners.* 2007 (Business Europe, CEEP, ETUC, UEAPME. Βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές αγορές εργασίας. Από κοινού ανάλυση των ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων. 2007)

ενός ευρωπαϊκού τομέα απασχόλησης και εκπαίδευσης. Αναπτύχθηκαν ή βρίσκονται υπό ανάπτυξη ευρωπαϊκά εργαλεία, όπως το Europass, το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (EQF), το μελλοντικό ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET), μηχανισμοί συντονισμού πολιτικών για το διά βίου προσανατολισμό και το πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας, ώστε να καταστούν τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης ορατά, διαφανή και εφαρμόσιμα σε όλη την Ευρώπη. Η αμοιβαία μάθηση μεταξύ εμπειρογνομόνων, που είναι γνώστες των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα από την οποία προέρχονται, δίνει πρόσθετη ώθηση στις εξελίξεις, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην Ευρώπη.

Ωστόσο, πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη. Το εργατικό δυναμικό της Ευρώπης παρουσιάζει αύξηση του μέσου όρου ηλικίας και διαθέτει λιγότερες δεξιότητες σε σύγκριση με τους βασικούς ανταγωνιστές της ΕΕ. Οι δημογραφικές τάσεις δείχνουν ότι από το 2009, το εργατικό δυναμικό της Ευρώπης θα διαθέτει περισσότερα άτομα ηλικίας άνω

των 54 ετών από ό,τι νέους 15-24 ετών. Παρόλα αυτά, είναι απίθανο το ενδεχόμενο η ΕΕ να φθάσει στο στόχο της για απασχόληση του 50% των ατόμων άνω των 54 ετών. Εκτιμάται ότι η γήρανση του πληθυσμού μειώνει σχεδόν κατά το ήμισυ το τρέχον ποσοστό εν δυνάμει οικονομικής ανάπτυξης⁽⁶⁾. Τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παραμένουν κάτω από τον κοινοτικό στόχο του 60% έως το 2010. Ένας στους έξι νέους εγκαταλείπει το σχολείο έχοντας κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τα άτομα κάτω των 25 ετών που αναζητούν εργασία έχουν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να είναι άνεργοι σε σύγκριση με τα άτομα ηλικίας μεταξύ 25 και 64 ετών. Τα ποσοστά ανεργίας των ατόμων με μεταναστευτικό παρελθόν τείνουν να είναι υψηλότερα του μέσου όρου. Οι υπήκοοι χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθούν να

⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2008-10) συμπεριλαμβανομένης σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Κοινότητας και συμπεριλαμβανομένης επίσης πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για τις σχέσεις με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. (COM (2007) 803 τελικό – μέρος V), της 11.12.2007.

υποεκπροσωπούνται σε θέσεις απασχόλησης που να αντιστοιχούν με τα υψηλού επιπέδου επαγγελματικά προσόντα, τα οποία διαθέτουν ⁽⁷⁾. Επί πλέον, ο αριθμός των ενηλίκων που συμμετέχουν στη συνεχή κατάρτιση και την εκπαίδευση ενηλίκων είναι ανεπαρκής ⁽⁸⁾.

Τα χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης και οι ανεπαρκείς δεξιότητες αποτελούν βασικές αιτίες της χαμηλής απόδοσης των νέων στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, αποτελούν απειλή για τους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζομένους και τα περιθωριοποιημένα άτομα της κοινωνίας, που κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους ή δεν μπορούν να βρουν εργασία. Τονίζοντας όλο και περισσότερο την εκπαίδευση και την κατάρτιση, ο κύκλος της Λισσαβώνας για το διάστημα 2008-2010 στοχεύει να

αντιμετωπίσει τα θέματα στα οποία μέχρι σήμερα έχει σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος.

Η ΕΕΚ αποτελεί ανταπόκριση της πολιτικής στις προκλήσεις που προκύπτουν από την παγκοσμιοποίηση, τη γήρανση του πληθυσμού, τη μετανάστευση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Ωστόσο, παρά τις προσδοκίες της, η ΕΕΚ δεν ενσωματώνεται αποτελεσματικά στο εκπαιδευτικό σύστημα. Η αξία της για τη διά βίου μάθηση τείνει να υποτιμάται, παρά το γεγονός ότι ο ρόλος της εξελίσσεται. Δεν είναι ακόμη απρόσκοπτη η κίνηση μεταξύ της ΕΕΚ και των άλλων τύπων εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, η προσοχή συγκεντρώνεται στην περαιτέρω εξέλιξη και υλοποίηση των υφιστάμενων πολιτικών ⁽⁹⁾.

Επιχειρησιακό πλαίσιο του Cedefop – συνοχή, συγκέντρωση και ευελιξία

Το 2007, μια εξωτερική αξιολόγηση του Cedefop έκρινε το κέντρο ως έναν οργανισμό με ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία. Καμία άλλη οργανωτική δομή σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν ασχολείται αποκλειστικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και δεν διαθέτει τόσο εμπειρία. Η αξιολόγηση τόνισε τη

⁽⁷⁾ *Where immigrant students succeed* (Πού πετυχαίνουν οι μετανάστες μαθητές) – συγκριτική μελέτη απόδοσης και συμμετοχής στο Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) 2003 (ΟΟΣΑ 2006) και έκθεση απασχόλησης (2005)

⁽⁸⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κοινή έκθεση πρόοδου του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2008 σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010» – «Παροχή διά βίου μάθησης για γνώση, δημιουργικότητα και καινοτομία» (2008/C 86/01) της 5.4.2008.

⁽⁹⁾ Βλ. υποσημείωση 6

συννοχή ΥΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΥΕΛΙΞΙΑ

μοναδική θέση που κατέχει το Cedefop στην ένωση της έρευνας και της πολιτικής για την ΕΕΚ και το γεγονός ότι η εμπειρογνομosύνη του οργανισμού θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη μιας σταθερής γνωστικής βάσης της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ. Εντούτοις, στην αξιολόγηση επισημάνθηκε ο κίνδυνος κατακερματισμού των πόρων του Cedefop και ότι το Κέντρο πρέπει να συγκεντρώσει την προσοχή του σε συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Τα τελευταία χρόνια το Cedefop προωθεί ενεργά την ευρωπαϊκή πολιτική για την ΕΕΚ στα ανώτατα ευρωπαϊκά επίπεδα:

- Το Cedefop προέβη σε ανάλυση, βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, της προόδου που έχει σημειώσει η διαδικασία της Κοπεγχάγης με βάση τις κοινωνικές και

οικονομικές συνθήκες στα κράτη μέλη και στην ΕΕ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να ενισχυθεί ο ρόλος του Cedefop από το Ανακοινωθέν του Ελσίνκι ⁽¹⁰⁾ όσον αφορά την παρακολούθηση και την παρουσίαση της προόδου στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ.

- Το Cedefop αξιοποίησε τις καλύτερες ερευνητικές εργασίες στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό να ερμηνεύσει τις σημερινές τάσεις και να ενθαρρύνει τη διαμόρφωση ευρωπαϊκής προσέγγισης για την αντιμετώπιση των ζητημάτων της κατάρτισης. Το Κέντρο απέδειξε τη ικανότητά του στην κάλυψη των ελλείψεων σε γνώσεις, με τη διεξαγωγή αναγκαίων αναλύσεων για τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες στην Ευρώπη. Το έργο του οργανισμού αναγνωρίστηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τις νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας ⁽¹¹⁾ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου περί

⁽¹⁰⁾ Το Ανακοινωθέν του Ελσίνκι σχετικά με την ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ανακοινωθέν της διάσκεψης των ευρωπαίων υπουργών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των ευρωπαίων κοινωνικών εταίρων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ελσίνκι στις 5 Δεκεμβρίου 2006 για την αναθεώρηση των προτεραιοτήτων και των στρατηγικών της Διαδικασίας της Κοπεγχάγης. Βρυξέλλες: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2006. http://www.minedu.fi/export/sites/default/vet2006/pdf/Helsinki_Communique_en.pdf

⁽¹¹⁾ **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.** Ψήφισμα του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με τις «νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας». Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθ. C 290, της 4.12.2007.

στρατηγικοί στόχοι του Cedefop 2009-2011

σχεδίου δράσεως για την εκπαίδευση των ενηλίκων ⁽¹²⁾.

- Το Cedefop προώθησε την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση ευρωπαϊκών εργαλείων, όπως το Europass, το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων (EQF), το Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων (ECVET), κοινές αρχές και κατευθύνσεις για την επικύρωση της μη τυπικής μάθησης, μηχανισμούς συντονισμού της πολιτικής για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, και το κοινό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας.
- Για περισσότερο από 20 χρόνια το Cedefop διαχειρίζεται το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και το δίκτυο εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών της ΕΕΚ, προωθώντας την αμοιβαία μάθηση μέσα από τη διοργάνωση συναντήσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών – όπως επαγγελματίες, ερευνητές και κυρίως κοινωνικοί εταίροι. Έτσι, ανταλλάσσονται

εμπειρίες και προωθούνται νέες ιδέες. Το 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε το Cedefop να συντονίσει το νέο ενοποιημένο πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων στο πλαίσιο του προγράμματος διά βίου μάθησης ⁽¹³⁾ με αφετηρία την περίοδο 2008-2013. Το νέο πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων είναι αρκετά ευρύτερο, καλύπτοντας όχι μόνο την κατάρτιση αλλά και τη γενική εκπαίδευση.

- Το Cedefop έχει προσφέρει μια φωνή για την ΕΕΚ, της οποίας η δομή είναι κατακερματισμένη, και εργάζεται για την επίτευξη ισοτιμίας της ΕΕΚ με τη γενική εκπαίδευση.

Για την παράσχει το Cedefop την πλήρη υποστήριξη του προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, καθώς υλοποιούν διάφορες όψεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ - οι προτεραιότητές του για την περίοδο 2009-2011 οφείλουν να διασφαλίζονται:

⁽¹²⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2008 για την εκπαίδευση των ενηλίκων. *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, αριθ. C 140, της 06.06.2008.

⁽¹³⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απόφαση του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης (1720/2006/ΕΚ) *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, αριθ. L 327/45, της 24.11.2006.

Στρατηγικοί στόχοι του Cedefop

- σταθερή υποστήριξη των προτεραιοτήτων της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ, με βάση τις δυνάμεις, την εμπειρογνωμοσύνη και τις αποδεδειγμένες δυνατότητές του Οργανισμού·
- συγκέντρωση των προσπάθειών στην περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ και ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας·
- την ευελιξία που εξασφαλίζει ένα σαφές πλαίσιο επιλογής θεμάτων και δραστηριοτήτων, ώστε να στηρίζεται η υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ.

Οι προτεραιότητες πρέπει να συνδέουν τη στρατηγική της Λισσαβώνας με αυτά που έπονται. Πρέπει να διευκολύνουν το Cedefop στο ρόλο του ως ενεργού εταίρου στις συζητήσεις για τη νέα στρατηγική και να στηρίζουν τις ενέργειες υλοποίησης της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ. Το Cedefop πρέπει να είναι σε θέση να προβλέπει και να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των εταίρων του με καινοτόμες ιδέες και την απαραίτητη τεκμηριωμένη βάση.

«Ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης με την παροχή στοιχείων και εμπειρογνωμοσύνης»

Δυνάμει του άρθρου 8 του ιδρυτικού κανονισμού του ⁽¹⁴⁾ το Cedefop θέτει συνολικούς στρατηγικούς στόχους, που υποστηρίζονται από τέσσερις προτεραιότητες που διέπουν το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας και τις δραστηριότητές του. Οι στρατηγικοί στόχοι του Cedefop για την περίοδο 2009-2011 είναι οι ακόλουθοι:

- συμβολή στην αριστεία στην ΕΕΚ και ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας όσον αφορά την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ.

⁽¹⁴⁾ Βλ. υποσημείωση 2.

Προτεραιότητες για την περίοδο 2009-2011

αντίκτυ
και
προ

«Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ΕΕΚ, τάσεις στις δεξιότητες και τη μάθηση, αντίκτυπος και προβολή της ΕΕΚ»

Το έργο του Cedefop επικεντρώνεται στις εξής τέσσερις προτεραιότητες:

- (α) ενημέρωση των ευρωπαϊκών πολιτικών για την ΕΕΚ·
- (β) ερμηνεία των ευρωπαϊκών τάσεων και προκλήσεων για τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τη μάθηση ⁽¹⁵⁾·
- (γ) αξιολόγηση των οφελών της ΕΕΚ· και
- (δ) ενίσχυση του προφίλ της ΕΕΚ.

Το Cedefop θα υλοποιήσει τις προτεραιότητες αυτές μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, της ανάλυσης πολιτικών, της συμμετοχής στην ανάπτυξη ευρωπαϊκών εργαλείων και προσεγγίσεων, της ενθάρρυνσης της αμοιβαίας μάθησης και της αποτελεσματικής επικοινωνίας.

Ενημέρωση των ευρωπαϊκών πολιτικών για την ΕΕΚ·

Στην προσπάθεια να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή ΕΕΚ, η ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι έχουν επικεντρωθεί σε ζητήματα ενίσχυσης και βελτίωσης της διά βίου επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη ριζική επανεξέταση της ΕΕΚ, του περιεχομένου, της δομής και των μεθόδων υλοποίησης της και του τρόπου με τον οποίο σχετίζεται η ΕΕΚ με τη διά βίου μάθηση και με άλλες οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε τον ορισμό των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων στη Σύσταση του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση. *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, αριθ. C111, της 06.05.2008.

Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν εκ νέου τα επαγγελματικά προσόντα και αναπτύσσουν νέα πρότυπα με βάση τα αποτελέσματα της μάθησης. Πρώτη προτεραιότητα είναι η διασφάλιση της ποιότητας της ΕΕΚ για την επίτευξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, τη διευκόλυνση της διασυνοριακής κινητικότητας και τη μείωση των εμποδίων στη διά βίου μάθηση. Εξετάζονται οι τρόποι αύξησης της απήχησης της ΕΕΚ σε σύγκριση με τη γενική εκπαίδευση, και της ανταπόκρισής της στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Νέοι μέθοδοι χρηματοδότησης εξετάζονται για την αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό με τη δικαιότερη κατανομή εξόδων και ευθυνών. Αναπτύσσονται στρατηγικές που διασφαλίζουν ότι τα συστήματα ΕΕΚ είναι δίκαια και αποτελεσματικά. Οι υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού ενισχύονται για την υποστήριξη της περαιτέρω μάθησης, της διαχείρισης της σταδιοδρομίας, ομαλών μεταβάσεων μεταξύ θέσεων απασχόλησης, και για την ευρύτερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Η ευρωπαϊκή πολιτική για την ΕΕΚ έχει αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα για τη

διά βίου μάθηση. Τα ευρωπαϊκά εργαλεία όπως το Europass, το EQF (το οποίο υποστηρίζεται από τα ταχέως εξελισσόμενα τομεακά και εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων), το ECVET, ευρωπαϊκές αρχές και κατευθύνσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, μηχανισμοί συντονισμού πολιτικών για τη διά βίου μάθηση και το κοινό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας συμβάλλουν στη μεταβολή του ρόλου και του χαρακτήρα της ΕΕΚ.

Τα εργαλεία αυτά διευκολύνουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε διάφορα επίπεδα εντός και μεταξύ των κρατών μελών. Καθιστούν τις κατευθύνσεις της εκπαίδευσης πιο διαφανείς, υποστηρίζουν την πρόοδο της εκπαίδευσης και τις μεταβάσεις μεταξύ των διαφορετικών μαθησιακών πλαισίων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους ενήλικες που πρέπει να επικαιροποιούν τις δεξιότητές τους σε διάφορα στάδια της ζωής τους και που επί του παρόντος είτε δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην κατάρτιση είτε δεν εκτιμάται η μάθηση την οποία διαθέτουν. Ο ρόλος της ΕΕΚ σε μια προοπτική διά βίου μάθησης εξελίσσεται. Τα όρια μεταξύ της ΕΕΚ και της ανώτερης εκπαίδευσης είναι θολά,

καθώς αυξάνεται ο αριθμός των προγραμμάτων ανώτερης εκπαίδευσης που σχετίζονται στενά με τις ανάγκες της αγοράς και που χρησιμοποιούν μαθησιακές προσεγγίσεις της ΕΕΚ. Τα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης επίσης πλησιάζουν περισσότερο τη συνεχή κατάρτιση. Εντούτοις, πρέπει ακόμη να υλοποιηθούν ολοκληρωμένες στρατηγικές διά βίου μάθησης που θα ενσωματώνουν τη βασική εκπαίδευση, την ανώτερη εκπαίδευση, την εκπαίδευση ενηλίκων και την ΕΕΚ. Την άνοιξη του 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ⁽¹⁶⁾ έκανε έκκληση για ισχυρότερους δεσμούς μεταξύ της επόμενης φάσης της στρατηγικής της Λισσαβώνας και του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», κυρίως διότι πολλές μικροοικονομικές και μακροοικονομικές πολιτικές συνδέονται με τις συνεκτικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές της διά βίου μάθησης. Αποδεικνύεται ζωτικής σημασίας μια ολιστική προσέγγιση που να συνδέει τη διά

βίου μάθηση και την ΕΕΚ με άλλους τομείς πολιτικών, όπως οι πολιτικές που αφορούν την μακροοικονομία, την απασχόληση, τον ανταγωνισμό, την έρευνα και την καινοτομία και την κοινωνία ⁽¹⁷⁾.

Μετά το πέρας της στρατηγικής της Λισσαβώνας για την περίοδο 2000-2010 και του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», οι διάδοχοί τους θα πρέπει να παρέχουν μια ευρωπαϊκή πολιτική για την ΕΕΚ η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις εκτενείς αλλαγές που θα προκύψουν μετά το 2010 και θα θέσει πρότυπα παγκοσμίου κλάσης. Η ανάλυση του τρόπου με τον οποίο ανταποκρίνονται τα κράτη μέλη στις προκλήσεις αυτές μπορεί να οδηγήσει σε νέες ιδέες και να προωθήσει την καινοτομία. Η ευρωπαϊκή συνεργασία για την υποστήριξη των πολιτικών των κρατών μελών ενδέχεται να ενισχυθεί μέσω νέων

⁽¹⁶⁾ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών - 8/9 Μαρτίου 2007 – Συμπεράσματα προεδρίας http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/93135.pdf

⁽¹⁷⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κοινή έκθεση προόδου του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2008 σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010» – «Παροχή διά βίου μάθησης για γνώση, δημιουργικότητα και καινοτομία» (2008/C 86/01) της 5.4.2008, και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικά μηνύματα του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. (5586/08), της 25.01.2008.

ημέρωση των ευρωπαϊκών πολιτικών για την EEK

κοινών στόχων που θα οδηγούν σε κοινές αρχές, κατευθύνσεις, συστάσεις και μέσα, καθώς και νέες στατιστικά στοιχεία και δείκτες για την παρουσίαση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της προόδου. Η ανάπτυξη της σωστής μελλοντικής ευρωπαϊκής πολιτικής για την EEK απαιτεί μια ισχυρή τεκμηριωμένη βάση.

- Το Cedefop θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τους εταίρους του, ακολουθώντας συστηματικά της εξελίξεις της EEK στα κράτη μέλη μέσω του δικτύου του Refernet, άλλων δικτύων και ειδικών προγραμμάτων. Το Cedefop θα εξασφαλίσει με τον τρόπο αυτό τα απαραίτητα δεδομένα για τις συγκριτικές αναλύσεις των πολιτικών και την κατάρτιση αναφορών σχετικά με το τι κάνουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των κοινών πολιτικών στόχων, την υλοποίηση των κοινών συμφωνηθέντων εργαλείων και αρχών και τον τρόπο αξιολόγησης της προόδου τους.
- Το Cedefop θα βρίσκεται στο προσκήνιο του διαλόγου για την EEK και το ρόλο της στη διά βίου μάθηση, προσδιορίζοντας τα σχετικά θέματα και ζητήματα, ιδίως στους τομείς όπου απαιτείται περισσότερη γνώση για την υποστήριξη της ατζέντας της ευρωπαϊκής

πολιτικής και της έρευνας για την EEK. Το Cedefop θα συνδέσει τις ερευνητικές του δραστηριότητες με τις πολιτικές πρωτοβουλίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

- Με την εμπειρογνωμοσύνη του το Cedefop θα στηρίξει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προτάσεις παρακολούθησης που υποβάλλονται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας του EQF, του ECVET και της EEK και τη βελτίωση του διά βίου προσανατολισμού⁽¹⁸⁾. Το Cedefop θα εργαστεί για την εδραίωση της βάσης εμπιστοσύνης ώστε να ενθαρρύνει τους θεσμούς και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό και τομεακό επίπεδο στη χρήση του EQF. Θα επικεντρωθεί στον τρόπο ανάπτυξης και υλοποίησης των εθνικών και τομεακών πλαισίων επαγγελματικών

⁽¹⁸⁾ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κρατών μελών συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου όσον αφορά την ενίσχυση πολιτικών, συστημάτων και πρακτικών στον τομέα του διά βίου προσανατολισμού στην Ευρώπη. Βρυξέλλες: Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2004. Διατίθεται στο διαδίκτυο: http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/resolution2004_el.pdf [της 25.5.2007].

προσόντων και στην παρακολούθηση του τρόπου άμβλυνσης των εμποδίων της κινητικότητας και της διά βίου μάθησης.

- Το Κέντρο θα αναλύσει το ρόλο της EEK στην παρότρυνση των ενηλίκων στη μάθηση και τα αποτελέσματά της στις στρατηγικές της διά βίου μάθησης. Μέσω των δικτύων του και του προγράμματος εκπαιδευτικών επισκέψεων (που πλέον καλύπτουν το σύνολο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης), το Κέντρο θα προωθήσει την αμοιβαία μάθηση και την ενσωμάτωση της EEK στη διά βίου μάθηση.
- Η βάση δεδομένων των εθνικών συστημάτων EEK του Cedefop (eKnowVet) θα συνεχίσει να ενημερώνει σχετικά με την EEK και το πλαίσιο και τη λογική των πολιτικών επιλογών στα κράτη μέλη.

Ερμηνεία των ευρωπαϊκών τάσεων και προκλήσεων για τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τη μάθηση

Παρόλο που γνωρίζουμε ότι η ζήτηση δεξιοτήτων θα μεταβληθεί, απαιτούνται περισσότερες και καλύτερες πληροφορίες για την κατανόηση της διάδρασης μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης δεξιοτήτων καθώς και της απόκλισης των δεξιοτήτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό δεδομένου του υψηλού ποσοστού μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη. Οι επιχειρήσεις αυτές δημιουργούν τις περισσότερες θέσεις απασχόλησης, προσφέρουν όμως περιορισμένες ευκαιρίες βελτίωσης των δεξιοτήτων ⁽¹⁹⁾. Η πολιτική για την EEK μπορεί να γίνει πιο ενεργή, εάν διατίθενται αδιάσειστα στοιχεία για τον προσδιορισμό και την καλύτερη πρόβλεψη των νέων, αναδυόμενων και μεταβαλλόμενων αναγκών για δεξιότητες. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με τις νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας ⁽²⁰⁾ τόνισε ότι η πληροφορόρηση για ελλείψεις

⁽¹⁹⁾ Βλ. υποσημείωση 5.

⁽²⁰⁾ Βλ. υποσημείωση 11.

ωπαϊκών τάσεων

δεξιοτήτων μπορεί να διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση των εργαζομένων να προσαρμοστούν στις αλλαγές. Όμως, ελάχιστες χώρες διαθέτουν τις υποδομές για δραστηριότητες δυναμικής και αξιόπιστης πληροφόρησης και προβλέψεων σχετικά με την αγορά εργασίας. Επιπλέον, δεν γνωρίζουμε πολλά σχετικά με τις ανάγκες σε δεξιότητες στις επιχειρήσεις και τον τρόπο προσδιορισμού τους. Η βελτίωση της παρακολούθησης και πρόβλεψης των μελλοντικών απαιτήσεων σε δεξιότητες αποτελεί στόχο της αναθεωρημένης στρατηγικής της Λισσαβώνας για την περίοδο 2008-2010 ⁽²¹⁾. Το Συμβούλιο εκπαίδευσης, νεολαίας και πολιτισμού ενισχύει τις μελέτες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις μελλοντικές απαιτήσεις σε δεξιότητες ⁽²²⁾. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2008, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διέυρνε τον ορίζοντα για την αξιολόγηση

των μελλοντικών απαιτήσεων σε δεξιότητες στην Ευρώπη έως το 2020 ⁽²³⁾.

Για τη συνδρομή των ατόμων στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, είναι εξίσου σημαντικό να κατανοήσουμε πώς αυτές αποκτώνται και πώς μετράται η μάθησή τους. Το γεγονός αυτό επηρεάζει τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές της ΕΕΚ, οι οποίοι χρειάζονται ευκαιρίες ενημέρωσης των δεξιοτήτων τους, καθώς οι νέες ανάγκες της σύγχρονης ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ μεταβάλλονται και διευρύνουν το ρόλο τους. Τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης, τα ζητήματα του χρόνου και του τόπου πραγματοποίησης της εκπαίδευσης έχουν καθορίσει παραδοσιακά τη φύση, τη σημασία και το επίπεδο των επαγγελματικών προσόντων σε σύγκριση με άλλα. Ωστόσο, η έμφαση μετατοπίζεται στα αποτελέσματα της μάθησης, δηλαδή στο τι γνωρίζει, τι κατανοεί ή τι μπορεί να κάνει ο

⁽²¹⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Πρόταση για ένα κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβώνας* (COM (2007) 804 τελικό) της 11.12.2007.

⁽²²⁾ Βλ. υποσημείωση 17.

⁽²³⁾ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Βρυξελλών – 13/14 Μαρτίου – Συμπεράσματα προεδρίας (7652/08). 14.03.08 http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Council_Conclusions/March/0314ECpresidency_conclusions.pdf

εκπαιδευόμενος, στο τέλος κάθε μαθήματος. Η τάση αυτή αναγνωρίζει ότι η πολύτιμη και σημαντική εκπαίδευση μπορεί να λάβει χώρα σε διαφορετικά περιβάλλοντα χρονικά διαστήματα, συμπεριλαμβανομένου του σχολείου, της εργασίας, του ελεύθερου χρόνου και του εξωτερικού. Συνεπώς, υπάρχει η ανάγκη ανάπτυξης συνεκτικών, ανοικτών και ευέλικτων εκπαιδευτικών μεθόδων, που να ενσωματώνουν την τυπική, μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση. Υπάρχει επίσης η ανάγκη κατανόησης του τι σημαίνει η μεταστροφή αυτή για τους θεσμούς, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, την εκπαίδευση και την κατάρτιση της ΕΕΚ και η ανάγκη αξιολόγησης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Τα αποτελέσματα της μάθησης αποτελούν τη βάση του EQF και των καινούργιων εθνικών και τομεακών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων, καθώς και άλλων ευρωπαϊκών εργαλείων, όπως το Europass και το ECVET. Προσεκτική ανάλυση απαιτούν ο βαθμός στον οποίο τα αποτελέσματα της μάθησης ως δευτερεύουσα αρχή στην ευρωπαϊκή ΕΕΚ, οι πολιτικές της διά βίου μάθησης είναι βιώσιμες καθώς και ο καλύτερος τρόπος

υλοποίησης της ΕΕΚ για διαφορετικούς σκοπούς.

- Το Cedefop θα αναπτύξει μια κοινή προσέγγιση για τις προβλέψεις στην τακτική προσφορά και ζήτηση δεξιοτήτων στην Ευρώπη για τον προσδιορισμό και την επεξήγηση των πιθανών ανισορροπιών και αποκλίσεων σε δεξιότητες για τα επόμενα έτη και τη βελτίωση των δεδομένων και των μεθόδων. Σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τις νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας ⁽²⁴⁾. Το Cedefop θα συνεχίσει να αναπτύσσει το δίκτυο του Skillsnet για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες.
- Το Cedefop, με την υποστήριξη των κοινωνικών εταίρων και κάνοντας χρήση της εθνικής και διεθνούς έρευνας και εμπειρογνωμοσύνης, θα εξετάσει τις ανάγκες σε δεξιότητες και ικανότητες σε τομείς ή κλάδους στρατηγικής σημασίας και θα διερευνήσει μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση και εκτέλεση των ερευνών σε επιχειρήσεις σχετικά με τις ανάγκες δεξιοτήτων και κατάρτισης.
- Το Cedefop θα εξακολουθήσει να εξετάζει

⁽²⁴⁾ Βλ. υποσημείωση 11.

πώς η μεταστροφή στα αποτελέσματα της μάθησης επηρεάζει την παροχή ΕΕΚ, την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος, το σχεδιασμό και αξιολόγηση των μεθόδων και των πρακτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με τον τρόπο αυτό, το Κέντρο θα αναλύσει και τα όρια της προσέγγισης αυτής.

- Το Cedefop θα εργαστεί για να καταστούν συμβατά τα ευρωπαϊκά εργαλεία, που βασίζονται στα αποτελέσματα της μάθησης, κυρίως το EQF, το ECVET και το Europass. Το Κέντρο θα διασφαλίσει ότι ο δικτυακός τόπος του Europass παρέχει πληροφόρηση και υπηρεσίες στους πολίτες. Θα συνεχίσει τις εργασίες του για την παροχή καθοδήγησης και συμβουλών και την επικύρωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων καθώς και την εξέταση των αποτελεσμάτων τους στη βελτίωση της εκπαίδευσης των ενηλίκων.
- Το Cedefop θα αξιοποιήσει το δίκτυό του για την εκπαίδευση των εκπαιδευτών ΕΕΚ (TTnet) ώστε να αναπτυχθεί ένα πλαίσιο που περιγράφει τους βασικούς ρόλους, τις δεξιότητες και τις ικανότητες των εκπαιδευτών. Το Κέντρο θα ενημερώνει επίσης σχετικά σχετικές εθνικές και ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Αξιολόγηση των οφελών της ΕΕΚ

Το Ανακοινωθέν του Ελσίνκι υπογράμμισε ότι η ΕΕΚ μπορεί να οδηγήσει σε πρόοδο και κοινωνική ένταξη. Μια παγκοσμίου κλάσης ΕΕΚ αυξάνει τα αποθέματα σε ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο, που μαζί με την έρευνα και τη διάδοση της γνώσης, αποτελεί έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης. Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη στην παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα, και την κερδοφορία – ακόμη και στην χρηματιστηριακή απόδοση. Αλλά και τα άτομα επωφελούνται από την ΕΕΚ, καθώς μπορεί να βελτιώσει τις προοπτικές σταδιοδρομίας και απασχόλησής τους. Η επένδυση σε δεξιότητες βρίσκεται επίσης στον πυρήνα της ευρωπαϊκής κοινωνικής ατζέντας ⁽²⁵⁾. Η ΕΕΚ χρησιμοποιείται ως εργαλείο για τη δραστική μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, τη διασφάλιση επαρκών δεξιοτήτων για τους νέους και την ενίσχυση των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων, των ατόμων με μεταναστευτικό

⁽²⁵⁾ Βλ. υποσημείωση 6.

παρελθόν, των ατόμων με αναπηρίες και άλλων ατόμων που βρίσκονται στο περιθώριο ή διατρέχουν κίνδυνο στην κοινωνία.

Παρά τα διαπιστωμένα οφέλη της, η δημόσια και ιδιωτική επένδυση (από επιχειρήσεις και άτομα) σε δεξιότητες είναι σχετικά χαμηλή στην Ευρώπη. Τα άτομα που θα ωφελούνταν περισσότερο από την κατάρτιση, συχνά δεν την λαμβάνουν. Ακόμη και αν επιτευχθεί ο ευρωπαϊκός στόχος ⁽²⁶⁾, ο αριθμός των ενηλίκων που θα συμμετέχουν στη διά βίου μάθηση έως το 2010 θα είναι χαμηλός. Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν μελέτες για τα οφέλη της εκπαίδευσης, δεν γνωρίζουμε αρκετά για τον συγκεκριμένο αντίκτυπο της κατάρτισης και το ποιος ωφελείται από αυτήν. Αυτό σημαίνει ότι λείπουν τα σωστά κίνητρα για την επένδυση στην ΕΕΚ. Συχνά άλλες, πιο απτές επενδυτικές προτεραιότητες εκτοπίζουν τις επενδύσεις σε δεξιότητες, διότι τα οφέλη της κατάρτισης δεν είναι άμεσα ορατά. Για την αξιολόγηση της

επένδυσης στην ΕΕΚ είναι απαραίτητη η κατανόηση του πώς συμβάλλει η ΕΕΚ στη σταδιοδρομία, την απασχολησιμότητα και την κοινωνική ένταξη ενός ατόμου, καθώς και του αντίκτυπού της στην οικονομική ανάπτυξη και παραγωγικότητα. Η παρουσίαση των θετικών απολαβών στην ΕΕΚ μπορεί επίσης να ενημερώσει και να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις και τα άτομα στο να επενδύσουν σε αυτήν.

- Το Cedefop θα διερευνήσει τις ειδικές απολαβές και τα οφέλη της ΕΕΚ για τα άτομα, τις επιχειρήσεις, την οικονομία και την κοινωνία. Τα οφέλη θα περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές απολαβές καθώς και τα οικονομικά (απασχόληση, παραγωγικότητα, ανάπτυξη) και κοινωνικά οφέλη (κοινωνική ένταξη και συνοχή). Θα προωθήσει νέες έρευνες για να καλύψει τις γνωστικές ελλείψεις σε αυτόν τον υπο-ερευνημένο αλλά βασικό πολιτικό τομέα.
- Το Cedefop θα διερευνήσει τα προβλήματα μέτρησης των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων στην ΕΕΚ και θα εξετάσει ποια μέτρα είναι τα πλέον κατάλληλα. Το έργο του Οργανισμού στις στατιστικές μελέτες και τους δείκτες θα συμβάλει στην αξιοποίηση των υφιστάμενων δεδομένων

⁽²⁶⁾ 12,5 % του ενήλικου εργαζόμενου πληθυσμού ηλικίας 25-64 που συμμετέχει στην κατάρτιση κατά τις τέσσερις εβδομάδες πριν από την περώτησή τους ως μέρος της έρευνας για το εργατικό δυναμικό.

της ΕΕΚ

και στην ανάπτυξη συγκριτικών στοιχείων και δεικτών για την παροχή καλύτερων και πιο ξεκάθαρων πληροφοριών για την ΕΕΚ, την ανάπτυξη και τον αντίκτυπό της.

Ενίσχυση του προφίλ της ΕΕΚ

Η ενίσχυση του προφίλ της ΕΕΚ και η περαιτέρω ευαισθητοποίηση για το σημαντικό ρόλο της στη διά βίου μάθηση απαιτούν αποτελεσματική επικοινωνία. Η επικοινωνιακή πολιτική του Cedefop θα επικεντρωθεί περισσότερο στην υποστήριξη της ανάπτυξης πολιτικών. Η επικοινωνιακή πολιτική του Οργανισμού πρέπει να βρει τη σωστή ισορροπία μεταξύ της παροχής των ειδικών αναγκών πληροφόρησης των φορέων χάραξης πολιτικής, της συμπερίληψης των κοινωνικών εταίρων και της δράσης του Οργανισμού ως ανοικτή πηγή πληροφοριών για την ευρύτερη κοινότητα της ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητών, των επαγγελματιών και του κοινού. Αυτό απαιτεί στοχευμένη επιλογή πλαισίου και το σωστό συνδυασμό έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων με λιγότερο πολύπλοκες διαδικτυακές βάσεις δεδομένων. Θα πρέπει να γίνει εστίαση στους πόρους

πληροφόρησης που είναι φιλικό προς το χρήστη και εύκολοι στην πλοήγηση.

- Το Cedefop θα παρέχει πληροφορίες, οι οποίες θα είναι αντικειμενικές, έγκαιρες και, όπου είναι εφικτό, συγκρίσιμες, τονίζοντας ιδιαίτερα την ενημέρωση των φορέων χάραξης πολιτικής. Μέσω της διαδικτυακής πύλης του, το Κέντρο θα βελτιώσει τη συνοχή και τη χρηστικότητα των διαδικτυακών του πληροφοριών. Το Cedefop θα παρακολουθεί τις ανάγκες βασικών ομάδων-στόχων ώστε να εξασφαλίσει τη χρήση των πλέον κατάλληλων διαύλων επικοινωνίας σε μορφή και τύπο, που να είναι σαφείς και προσβάσιμοι στο κοινό που απευθύνονται.
- Το Cedefop θα συνεχίσει να παρέχει μια πλατφόρμα διάδοσης της ευρωπαϊκής έρευνας για την ΕΕΚ και συναφών θεμάτων με αυτήν μέσω των δημοσιεύσεων και των ενημερωτικών δελτίων του.
- Το Cedefop θα υποστηρίξει τους κοινωνικούς εταίρους, συγκεκριμένα ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, τα δίκτυα και τις ομάδες εργασίας των επισκέψεων μελέτης.

Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων

Βελτίωση της απόδοσης

«Το Cedefop θα επιδίδεται συνεχώς στη βελτίωση της απόδοσής του»

Τα ετήσια προγράμματα του Cedefop θα καθορίζουν τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που θα υλοποιήσουν τις τέσσερις προτεραιότητες για το εκάστοτε έτος. Θα καθορίζουν επίσης τους στόχους των εν λόγω δραστηριοτήτων με μετρήσιμους δείκτες, όπου είναι εφικτό, για τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους πόρους που έχουν διατεθεί σε αυτά.

Το Cedefop θα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της οργανωτικής και στρατηγικής αναπροσαρμογής για την υποστήριξη της ανάπτυξης πολιτικών. Προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα των δραστηριοτήτων, των διαδικασιών και των προϊόντων του, το Κέντρο θα αναπτύξει μια νοοτροπία και ικανότητα αξιολόγησης μέσω τακτικών *ex-ante* και *ex-post* αξιολογήσεων. Το Cedefop θα εξετάσει τα επιτεύγματά του και θα αξιολογήσει την απόδοση των εταίρων του. Ειδικοί δείκτες στα ετήσια προγράμματα εργασίας και τα σχέδια διαχείρισης του Οργανισμού θα παρακολουθούν τα αποτελέσματά του. Η

παρακολούθηση και η αξιολόγηση θα ενισχύσει τη διαχείριση έργων και θα συμβάλλουν στην αποτελεσματική διάθεση των πόρων.

Στόχος του Cedefop είναι να προβλέπει τις μεγάλες αλλαγές στην ατζέντα της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ΕΕΚ και να προσαρμόζει αναλόγως τις προτεραιότητες και τα προγράμματα εργασίας του.

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Cedefop 2009-2011

Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής
συνεργασίας στην επαγγελματική κατάρτιση
με την παροχή στοιχείων και
εμπειρογνωμοσύνης

CEDEFOP

Λουξεμβούργο:

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2009

2009 – VI, 22 σελ. 17 x 24 cm

ISBN 978-92-896-0562-5

ISSN 1831-1962

Αριθμός Καταλόγου: TI-AL-08-001-EL-C

Δωρεάν – 4081 EL –

Οι μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες του Cedefop

Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας
στην επαγγελματική κατάρτιση
με την παροχή στοιχείων και
εμπειρογνωμοσύνης

2009-2011

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ευρώπης 123, 570 01 Θεσσαλονίκη/Thessaloniki, ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Ταχυδρομική διεύθυνση/Postal address:

Τ.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη/Thessaloniki, ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ./Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020

E-mail: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu

Δωρεάν – Διατίθεται κατόπιν αιτήσεως στο Cedefop 4081 EL

Υπηρεσία Εκδόσεων

Publications.europa.eu

ISBN 978-92-896-0562-5

9 789289 605625